

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.049/2019/4.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina előadó bíró
Dr. Tánczos Rita bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Balázs Ildikó ügyvéd

Az alperes: ... Rendőr-főkapitányság

Az alperes képviselője: Juhászné dr. Grunda Erzsébet kamarai jogtanácsos

A per tárgya: kártérítési határozat hatályon kívül helyezése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 5.Kf.650.083/2018/3.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.2709/2016/25.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Kf.650.083/2018/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000.- (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az 50.000.- (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d

o k o l á s

Tényállás

[1] A felperes a ... Megyei Rendőr-főkapitányság ... Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr- Járőrszolgálati Alosztály állományában

2015. november 1-ig járőr beosztásban teljesített szolgálatot, majd a ... **Rendőr-főkapitányság** ... Kerületi Rendőrkapitányságának állományába került.

- [2] A felperest a 2011. május 6-án **J. Zs.** sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt a ... Törvényszék a 2012. február 22-én kelt 3.B.461/2011/5. számú ítéletével bűnösnek találta a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 225. § szerinti hivatali visszaélés büntetében, valamint a Btk. 226. § (1) bekezdés szerinti hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, ezért halmazati büntetésül 150 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, 1 napi tétel összegét 2500.- forintban állapította meg. A testi sértés vétsége miatt a felperessel szemben indult büntetőeljárást megszüntette. A felperes fellebbezése alapján eljáró Győri Ítéltábla a 2013. május 14-én kelt Bf.73/2012/10. számú jogerős ítéletében az elsőfokú büntető ítéletet megváltoztatta, a vádlottat az ellene a Btk. 170. § (1) bekezdés szerinti könnyű testi sértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette, mellőzve a megszüntetésre vonatkozó rendelkezést, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [3] Ezt követően **J. Zs.** sértett 2011. május 26-án a rendőri intézkedéssel összefüggésben személyiségi joga megsértése miatt kártérítési eljárást indított a ... Megyei Rendőr-főkapitányság ellen. Az ügyben első fokon eljáró ... Törvényszék a 2015. október 28-án kelt 13.P.20.069/2015/17. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a hivatásos állományba tartozó rendőre 2011. május 26-án megbilincselte és bántalmazta a sértettet, megsértette annak emberi méltóságát, ezért a rendőrkapitányságot 200.000.- forint és ezen összeg 2011. május 27-től számított kamata megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan az 1.500.000.- forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelmet elutasította. A fellebbezés folytán eljáró Győri Ítéltábla a 2016. március 3-án kelt Pf.I.20.219/2015/5/I. számú jogerős ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta. Megállapította, hogy az alperes hivatásos állományába tartozó rendőre **J. Zs.** 2011. május 26-ai megbilincselésével és bántalmazásával, továbbá az előállításával megvalósította a testi- lelki egészséghez való joga, valamint a személyes szabadsághoz való joga megsértését. Kimondta, hogy az alperes 15 napon belül magánlevélben köteles **J. Zs.** felé a rendelkező részben írt cselekményekkel kapcsolatos sajnálkozását kifejezni. A rendőrkapitányság által a sértett javára fizetendő nem vagyoni kárpótlás összegét 500.000.- forintra és ennek elsőfokú ítéletben írt kamataira felemelte. A jogerős ítélet indokolása szerint a bántalmazást illetően a tényállás nem volt vitatott, a büntetőjogi felelősség megállapításához szükséges cselekmények vonatkozásában a Pp. 4. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítélet kötötte a bíróságot. Megállapította, hogy a testi sértés a gerinche térdeléssel és bilincseléssel megvalósult. Kitért arra, hogy téves volt a sértetti közrehatással kapcsolatos elsőfokú bírói érvelés,

mert a sérelmet szenvedett fél semmilyen magatartása nem teszi megengedhetővé vagy csekélyebb jelentőségűvé a megvalósult jogsértést.

- [4] A ... Megyei Rendőr-főkapitányság 2016. április 12-én **J. Zs.** sértett részére az 500.000.- forint tőkeösszeget és annak 102.043.- forint összegű kamatát megfizette.
- [5] A felperessel szemben ezt követően megindított kártérítési eljárás során a ... Rendőr-főkapitányság ... Kerületi Rendőrkapitányság Kapitányságvezetője a 01010-124/8-4/2016. Ka. számú határozatában a felperest a 2011. május 26-án történt rendőri intézkedés ügyében nem vagyoni kárpótlás megtérítése miatt keletkezett kárral összefüggésben a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 230. §-a alapján 602.043.- forint kár megfizetésére kötelezte. A határozat indokolása szerint a 2016. április 12-én a sértett részére megfizetett 602.043.- forint összegű kára keletkezett. Utalt a Belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek és hivatásos állományú tagjainak kártérítési felelősségéről szóló 23/1997. (III.19.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 44. §-ára, amely ilyen esetben a kártérítési eljárás lefolytatását és a kár megtérítését írja elő. Megállapította, hogy a felperes ténybeli magatartásának szándékosságát a büntető bíróság, a magatartás és a kár közötti okozati összefüggést pedig a polgári bíróság jogerős ítéletében megállapította.

A felperes keresetet és az alperes ellenkérelme

- [6] A felperes a szolgálati panaszának elutasítását követően előterjesztett keresetében a kártérítési határozat, valamint a panaszát elutasító határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan az alperesre terhesebb 95%-5%-os kármegosztás alkalmazását kérte. Álláspontja szerint a munkáltató késedelmesen indította meg vele szemben a kártérítési eljárást, mert az a Hszt. 237. § (2) bekezdésében szabályozott 15 napon túl történt. Érdemben is vitatta a határozatban foglaltakat és sérelmezte, hogy az alperes nem tájékoztatta a polgári perről, így nem tette lehetővé, hogy abba érdemben beavatkozzon.
- [7] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

- [8] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 52.M.2709/2016/25. számú ítéletével a ... **Rendőr-főkapitányság** ... Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének 01010-124/8-4/2016. Ka. számú kártérítésre kötelező határozatát a ... Rendőrkapitánya által 01000-124/164-1/2016. Ka. számon hozott panaszelbíráló határozatra is kiterjedően a 402.043.- forint kár megfizetését meghaladó részében hatályon kívül helyezte. Ezt meghaladóan a felperes

keresetét elutasította és kötelezte a felperest 20.000.- forint perköltség megfizetésére. Ítéletének indokolásában az eljárási határidőket vizsgálva elsődleges megállapította, hogy a felperes szolgálati helye 2015. november 1-től megváltozott, ezért a BM rendelet 14/A. § (1) bekezdése alapján a kártérítési eljárás elrendelésére és lefolytatására az alperes vezetője volt jogosult. Rögzítette, hogy a ... Megyei Rendőr-főkapitányság az anyagot 2016. április 15-én küldte meg az alperes vezetőjének, aki az ítéletet átírással együtt május 4-én továbbította a felperes szolgálati helye szerint illetékes állományilletékes parancsoknak, ennek érkeztetése május 9-én történt. Ebből következően a kártérítési eljárás megindításáról 2016. május 23-án rendelkező határozat határidőben keletkezett.

- [9] Az elsőfokú bíróság nem értett egyet a felperes azon okfejtésével sem, hogy az alperes a BM. rendelet 11.§ (1) bekezdése megsértésével nem vizsgálta a határozathozatalhoz szükséges tényállást, a kár összegét és a felróhatóság mértékét. Álláspontja szerint az alperes a kártérítési eljárásban beszerezte a büntető és a polgári per iratanyagát, ennek alapján állapította meg a kár összegét, a felperes károkozó magatartása és a kár keletkezése között fennálló ok-okozati összefüggést, továbbá vizsgálta a felperesi magatartás felróhatóságát.
- [10] A közigazgatási és munkaügyi bíróság rögzítette, hogy 2016. június 13-án a felperessel a rendelkezésre álló iratok ismertetésre kerültek, azonban ő nyilatkozatot nem tett, hanem az iratok másolatát, valamint gondolkodási időt kért. A 2016. június 21-én felvett meghallgatási jegyzőkönyv tanúsága szerint a felperes az üggyel kapcsolatban nem tett észrevételt, vagyis saját elhatározásából nem élt a jogszabály által biztosított garanciális jogosultságával, ezért alaptalanul kifogásolta a kár megállapításával és összegszerűségével kapcsolatos tényállás felderítetlenségét is.
- [11] A felperes alaptalanul és eredménytelenül hivatkozott arra is, hogy a megállapított bűncselekményeket nem követte el, minthogy ezt a Győri Ítéltábla jogerős ítéletében megállapította, ezzel ellentétes megállapítást pedig a Pp. 4. § (2) bekezdése alapján a polgári perben eljáró bíróság sem tehetett. Hangsúlyozta továbbá, hogy sem a Hszt., sem a BM rendelet nem tartalmaz olyan kógens előírást, amely szerint a kártérítési eljárás lefolytatásának előfeltétele lenne a károkozóval szembeni fegyelmi eljárás lefolytatása. A felperessel szemben pedig a korábbi munkáltatója, a ... Megyei Rendőr-főkapitányság ... Rendőrkapitánysága 2013. szeptember 24-én a 11010-103/73-14/2011. Fe. számú határozatban a Hszt. 123. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott egyel alacsonyabb rendfokozatban 2 évig történő fenyítést szabott ki.
- [12] Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak a felperes azon hivatkozását sem, hogy a károkozás időpontjában nem láthatta előre, hogy **J. Zs.** sértett személyiségi jogai is sérülnek és e tárgyban majd polgári peres eljárás lesz folyamatban. Megállapította, hogy a

rendőrnek az intézkedés során az objektivitást és a tárgyyszerűséget meg kell őriznie. Be kell tartani az arányosság, a fokozatosság elvét és kerülnie kell a szükségszerűtlen hátrányokozást. A felperesnek végzettségénél fogva és gyakorlata alapján fel kellett ismernie, hogy a konkrét esetben elvégzett intézkedései és cselekményei ezeket a határokat átlépik. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szándékosan elkövetett bűncselekmények mellett, illetve azzal együttesen a felperesnek legalább az eshetőleges szándéka kiterjedt a személyiségi jogi sérelem okozására is, azt a felperes tudata átfogta. A büntető ítélet szerint a sértettet meg akarta alázni és a rendőri eszközöket megszegényítésre, valamint fájdalom okozására használta fel. Mindezek alapján alaptalanul hivatkozott arra, hogy nem kellett számolnia a személyiségi jogi sérelem miatti kár bekövetkezésével és az ez iránti igény érvényesítésével.

- [13] A közigazgatási és munkaügyi bíróság megállapította, hogy a Pp. 58. § (1) bekezdése szerinti perbehívás a fél számára nem kötelezettség, csupán egy lehetőség, ezért a korábbi munkáltatója nem volt köteles a felperes perbehívására. Azt sem róható a ... Megyei Rendőrkapitányság terhére, hogy milyen terjedelmű előkészítő iratot terjesztett elő, továbbá, hogy az elsőfokú ítélet ellen nem élt fellebbezéssel.
- [14] Az elsőfokú bíróság azonban az alperes terhére értékelte, hogy a polgári peres eljárás során nem tett eleget a Hszt. 3. §-a szerinti együttműködési kötelezettségének és a felperest nem tájékoztatta a polgári peres eljárás létéről, így elzárta a Pp. 54. § (1) bekezdésében foglalt beavatkozás lehetőségétől. Lényeges körülménynek tartotta, hogy a polgári perben a ... Megyei Rendőrfőkapitányság a kereset jogalapját elismerte, vagyis a büntető ítéletben foglalt tényállásra kiterjedően elismerő nyilatkozatot tett, ezért a sértett által indított polgári perben eljáró bíróságnak bizonyítási eljárást a jogalap kérdésében már nem kellett lefolytatnia. Helytelenül hivatkozott a felperes arra, hogy a Hszt. nem tartalmaz kármegosztásra vonatkozó szabályozást, mert ezt a Hszt. 235. § (3) bekezdése rögzíti. Ennek alapján a rendvédelmi szerv közrehatását az együttműködési kötelezettség megszegése vonatkozásában állapította meg és mérlegeléssel a felperesre terhesebb 1/3 - 2/3 arányú kármegosztás alapján a kár összegét 402.043.- forintra leszállította.
- [15] A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék az 5.Kf.650.083/2018/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében helybenhagyta. Egyetértett az elsőfokú bíróság eljárási határidőkkel kapcsolatos okfejtésével, továbbá azzal is, hogy a kártérítési eljárás során a munkáltató a tényállást kellően felderítette. Nem tekinthető ugyanis érdemi hivatkozásnak az a felperesi magyarázat, hogy azért nem tett nyilatkozatot, mert a rendőrségen belül „semmi esélye nem volt”. A károkozó nyilatkozattétele nem kötelezettség, hanem a Hszt. által biztosított garanciális lehetőség, amellyel a felperes saját

elhatározásából nem élt, ezért utóbb már nem hivatkozhat a tényállás tisztázatlanságára. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az eljárása során nem sértette meg sem a Pp. 2. § (1) bekezdésében, sem az Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt pártatlan és tisztességes eljáráshoz való jogát sem.

- [16] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes alaptalanul kifogásolta a Pp. 58. § (1) bekezdésének figyelmen kívül hagyását is, amelyet az elsőfokú bíróság kellően indokolt. A felperes Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való joga sem sérült, ennek érvényesítésére nyújtott lehetőséget a kártérítési, illetve a bírósági eljárás is. A törvényszék szerint az együttműködési kötelezettség megsértését helytállóan mérlegelte az elsőfokú bíróság, mindezek alapján döntése megfelelt a jogszabályoknak.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [17] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedő „megváltoztatását” és a keresetnek történő helyt adást, valamint az alperes perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint az ítéletek megalapozatlanok, jogszabálysértőek és iratellenesek. Az első- és másodfokú bíróság határozatát a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésével hozta meg és azt a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütközően indokolta. Érvelése szerint az eljáró bíróságok a jogszabályi környezetet nem teljes körűen vizsgálva jutottak arra a helytelen következtetésre, hogy a kártérítési eljárás megindítására határidőben került sor. Ítéletük indokolásában nem foglalkoztak azzal, hogy az alpereshez mikor érkezett meg a ... Megyei Rendőr-főkapitányság megkeresése és nem értékelték azt sem, hogy az alperes és az irányítása alatt álló rendőrkapitányság között a kommunikáció 1 hónapot vett igénybe. A megelőző eljárás során is hivatkoztak a Kúria Mfv.II.10.612/2011/5. számú ítéletében foglalt álláspontra, amely szerint a vagyonsökkenés bekövetkeztével a kár a munkáltató számára ismertté válik. A perbeli esetben a vagyonsökkenés 2016. április 12-én állt be, amikor a ... Megyei Rendőr-főkapitányság kifizette a 602.043.-forintot **J. Zs.**nak. A Hszt. 237. § (2) bekezdése az eljárás megindítására 15 napos jogvesztő határidőt ír elő, amelyet a bíróságok nem vettek figyelembe.
- [18] A felülvizsgálati érvelés szerint az eljáró bíróságok a Hszt. 228. § (3) bekezdésének megsértésével nem értékelték megfelelően a rendvédelmi szerv kárenyhítési kötelezettségének elmulasztását. Nem vették figyelembe, hogy a polgári peres eljárás idején - még az elsőfokú ítélet meghozatalakor is - a ... Megyei Rendőr-főkapitányság állományába tartozott, ennek ellenére nem tájékoztatták a személyét érintő peres eljárásról, ami sérti a Hszt. 3. §-ában foglalt együttműködési kötelezettséget és a Hszt. 4. §-ában foglalt rendeltetésellenes joggyakorlást valósít meg. A

rendvédelmi szerv kárenyhítési kötelezettsége körébe tartozott volna, hogy a polgári perről a felperesnek tudomása legyen, abba beavatkozhasson, valamint az is, hogy az alperes a polgári per során minden elvárhatót megtegyen a per kedvező kimenetele érdekében. Mindezeket azonban a ... Megyei Rendőr-főkapitányság elmulasztotta.

- [19] Az eljáró bíróságok jogszabálysértően jutottak arra a következtetésre is, hogy a Pp. 58. § (1) bekezdését az adott esetben nem kellett figyelembe venni. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése mindenki számára lehetővé teszi a jogorvoslati jogot és azzal, hogy a polgári bíróság által kiszabott szankciót tovább delegálta a ... Megyei Rendőr-főkapitányság alperes útján a felperesre, a felperes jogát, jogos érdekét sértette, amely ellen semmifajta jogorvoslati lehetősége nem volt. Arra sem voltak figyelemmel a bíróságok, hogy a Pp. 4. § (2) bekezdésében írt szabályából következően, ha a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában ugyan nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt, egyéb tekintetben azonban a büntetőeljárás lefolytatása és eredménye a polgári bíróságot nem köti, ezért a kártérítési felelősség a polgári jog szabályai szerint elbírálható (BH.2011.101.).
- [20] Az eljáró bíróságok álláspontjával szemben az alperes tényállás-tisztázási kötelezettségének nem eleme a károkozónak nevezett személy nyilatkozattételi kötelezettsége, viszont az ítélet indokolásából egyértelmű, hogy ezt az eljáró bíróságok a felperes terhére rótták és rosszhiszeműnek állították be, amely sérti a pártatlanság Pp. 2. § (1) bekezdésében foglalt követelményét.
- [21] Az előreláthatóság körében az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt a körülményt, hogy még a hatóság sem látta előre a felelősség kérdését, hiszen a polgári eljárásban pernyertes **J. Zs.** szabálysértési felelősségét a hatóság megállapította. E körülményt csak mellékesen veti fel az elsőfokú ítélet, míg a másodfokú ítélet ezzel nem foglalkozott. Annak megállapítása, hogy a felperesnek a személyiségi jogsérelemmel, mint kárral mindenképpen számolnia kellett, nem igazolja a felperes vétkességét, valamint az okozati összefüggést sem. Teljesen figyelmen kívül hagyták a bíróságok, hogy az alperes által határozatában hivatkozott kár a polgári per kapcsán egy olyan ügyben keletkezett, amelyben beavatkozási lehetősége nem volt, sőt arról tudomással sem rendelkezett, vagyis ok-okozati összefüggés sem állhat fenn a kár nagysága és a felperes vétkessége között. Mivel kárként a polgári per elvesztése kapcsán jelentkező 602.043.- forint minősül, így ennek keletkezésében, vagyis a polgári per elvesztésében való felperesi felelősség vizsgálata volt szükséges.
- [22] Az alperes a felülvizsgálat ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint a kártérítési eljárás megindítására a jogszabályi határidőn

belül került sor, a kár megállapításával, annak nagyságrendjével összefüggésben az eljáró bíróságok a tényállást felderítették és indokolási kötelezettségüknek is eleget tettek.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [23] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.
- [24] A Pp. 275. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.
- [25] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a tényállás megállapítását a bizonyítékok okszerűtlen értékelését vitatva, megsértett jogszabályhelyként a Pp. 206. § (1) bekezdését, valamint a Pp. 221. § (1) bekezdését is megjelölte. A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadása és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg. A bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.
- [26] A Kúria töretlen gyakorlata értelmében (BH.1995.193., BH.1999.44.) a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes volt. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelése körében nem történt-e nyilvánvalóan helytelen következtetés. Az erre alapított felülvizsgálati kérelem akkor lehet eredményes, ha jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat, azok egybevetése során nem a maguk összességében értékelte és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen vagy lényeges logikai ellentmondást tartalmaz
- [27] A Kúria álláspontja szerint az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak szerint értékelték, megállapításaik egymással és a per egyéb adataival nem voltak ellentmondásban és nem jutottak kirívóan okszerűtlen, logikátlan eredményre sem.
- [28] A felperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul hivatkozott a vele szemben indított kártérítési eljárás elkészttségére. A BM rendelet 14/A. § (1) bekezdése szerint a kártérítési eljárást az eljárás megindításkori szolgálati hely szerint illetékes eljáró szerv folytatja le abban az esetben is, ha a károkozás óta eltelt idő alatt a károkozásért felelősnek tartott személy vagy az eljárás alá vont személy szolgálati helye megváltozott és így a károkozás nem a jelenlegi, hanem olyan korábbi szolgálati helyhez kapcsolódik, ahol a hivatásos állomány tagja korábban szolgálatot teljesített. A Hszt. 237. § (1) bekezdése szerint a hivatásos állomány tagja kártérítési

felelősségének megállapítására az állományilletékes parancsnok jogosult, aki a (2) bekezdés alapján a kár összegének és a károkozó személyének megállapítását követő 15 napon belül indítja meg a kártérítési eljárást.

- [29] Nem volt vitatott a perben, hogy a ... Megyei Rendőr-főkapitányság **J. Zs.** sértett részére az ítélet tábla jogerős ítélete szerinti marasztalás összegét, azaz 602.043.- forintot 2016. április 12-én fizette meg, továbbá az sem, hogy a felperes szolgálati helye 2015. november 1. óta az alperes ... kerületi Rendőrkapitányságán volt. Ebből következően az eljárás bíróságok helytállónan állapították meg, hogy a 15 napos határidő kezdetét a kártérítési eljárás megindítására és lefolytatására jogosult állományilletékes parancsnok tudomásszerzésétől lehetett vizsgálni, amely a rendelkezésre álló iratok alapján 2016. május 9-én volt. Ebből következően a 2016. május 23-án az eljárás a jogszabályban meghatározott határidőn belül került elrendelésre.
- [30] Az eljárás bíróságok helytállónan utaltak arra, hogy a felperes szolgálati helyének megváltozása folytán a perbeli esetben a károsult munkáltató és a felperest ténylegesen foglalkoztató ...RFK személye az adott esetben nem egyezett meg, ezért az általa hivatkozott kúriai ítélet a perbeli esetben nem vehető figyelembe, mert a kártérítés megfizetése ugyanis nem az alperest, hanem a felperes korábbi foglalkoztatóját terhelte.
- [31] A felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul sérelmezte a beavatkozásról történő értesítés hiányának a kármegosztás körében történő helytelen értékelését. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában helytállónan állapította meg, hogy a Pp. 58.§ (1) bekezdésében szabályozott perbehívás a fél számára nem kötelező, csupán lehetőség, amelynek elmulasztása önmagában nem ad alapot a kármegosztásra. A felperes az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslati joga a büntetőeljárásban és a jelen munkaügyi perben is biztosított volt, érdemi védekezését és álláspontját ezen eljárások alatt terjeszthette elő.
- [32] A felperes alaptalanul panaszolta a kártérítési eljárás során történő tényállás felderítési kötelezettség elmulasztását is. Helytálló az eljárás bíróságok azon álláspontja, mely szerint a munkáltató mindent megtett a tényállás felderítése körében, így beszerezte a polgári és büntetőeljárás iratait, valamint a felperest is nyilatkozattételre hívta fel, amely garanciális jogával azonban a felperes nem élt, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Az ekként rendelkezésre álló jogerős bírósági ítéletek alapján a felperes magatartásának szándékossága, valamint e magatartás és a kár közötti okozati összefüggés bizonyított volt.
- [33] Alaptalan a felperes sértetti közrehatásra történő hivatkozása is. Az ítélet tábla jogerős ítéletében kifejtette, hogy a kártérítés alapját képező testi sérülést a felperes a gerincbe térdeléssel és a megbilincseléssel okozta, míg a személyiségi jogsértés e magatartásokon túl **J. Zs.** előállításával valósult meg. Az emberi méltóság megsértése, mint személyiségi jogi sérelem abszolút

szerkezetéből következően a közrehatás értékelése kizárt, így kármegosztás alapjául sem szolgálhat.

- [34] Megalapozatlan a felperes azon érvelése is, hogy a felperesnek csupán a polgári eljárásjog szabályai szerinti magatartása volt vizsgálható és a bűnösség megállapításán túl a büntetőügy iratai figyelmen kívül hagyandók lennének. A felperest a büntető bíróság hivatali visszaélés és hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt jogerősen elítélte, amely bűncselekmény alapjául szolgáló szándékos magatartással összefüggésben keletkezett a sérült kára. Ebből következően az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül állapították meg, hogy nem voltak figyelmen kívül hagyhatók a büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékok, ezért a polgári peres eljárás során magát a szándékos bűncselekmény elkövetését a munkáltató már megalapozottan nem vitathatta.
- [35] Az eljáró bíróságok a Pp. 54.§ (1) bekezdésében szabályozott beavatkozás lehetőségéről történő értesítés hiányát az együttműködési kötelezettség megsértéseként értékelve kármegosztást alkalmaztak, amely körben ítéletüket a Pp. 221.§ (1) bekezdésének megfelelően, kellő részletességgel indokolták. A felperes e körben előterjesztett felülvizsgálati érvelése megalapozatlan volt, az általa előadottak az alperesre terhesebb kármegosztást nem alapoznak meg.
- [36] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [37] A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.
- [38] A felperes munkavállalói költségmentességére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján a 2019. szeptember 18-án megtartott tárgyaláson bírálta el.
- [40] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. szeptember 18.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné Dr. Csernay
Krisztina s.k. előadó bíró,
Dr. Tánczos Rita s.k bíró